

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17Co/289/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3514204538
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 08. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivan Kubínyi
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2017:3514204538.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci žalobcu: D. H. N., s.r.o., so sídlom K. 5, G., IČO: 35 724 803, zastúpeného Advokátskou kanceláriou TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 36 613 843, proti žalovanej: O. H., bytom H. XXX, do 30.06.2016 za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovanej - Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Nám. legionárov 5, Prešov, IČO: 42 176 778, zastúpeného: JUDr. Andrejom Cifrom, advokátom so sídlom v Lučenci, J. Kráľa 5/A, o zaplatenie 583 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 11. januára 2017, č.k. 4C/395/2014-65, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e** .

Občianskemu združeniu Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie vedľajšiemu účastníkovi priznal náhradu trov konania. V odôvodnení uznesenia uviedol, že Okresný súd Nové Mesto nad Váhom, č.k. 4C/395/2014- 32, zo dňa 02.06.2015 žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietol a žalovanej náhradu trov konania nepriznal. Na stranu žalovaného vstúpil do konania na pomoc a jeho podporu vedľajší účastník, a to podaním zo dňa 20.06.2014, pričom o náhrade trov konania vedľajšieho účastníka súd v rozsudku nerozhodol. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil ust. § 255 ods. 1, §262 ods. CSP. Uviedol, že v danej veci, týkajúcej sa spotrebiteľského sporu, mal v čase konania a rozhodnutia oprávnenie vystupovať na strane žalovanej ako vedľajší účastník aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv spotrebiteľov, pričom nemusí preukazovať "právny záujem na jeho výsledku", pretože možnosť, aby vystupoval ako vedľajší účastník na strane spotrebiteľa mu dávala priamo špeciálna zákonná úprava uvedená v ustanovení § 93 ods. 2 O. s. p. Vedľajší účastník, ktorý mal v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník, mal rovnako ako akýkoľvek hlavný účastník právo na právnu pomoc pred súdmi, čo je základné ústavné právo (článok 47 ods. 2 Ústavy SR), ktoré sa v rámci civilného súdneho konania realizovalo možnosťou zabezpečiť si kvalifikované právne zastúpenie splnomocneným právnym zástupcom - advokátom a samozrejme mal i právo na náhradu trov konania, kam podľa ustanovenia § 137 ods. 1 O. s. p. bez akýchkoľvek pochybností patrí i náhrada trov právneho zastúpenia. Súd uviedol, že vedľajšiemu účastníkovi môže byť priznaná náhrada trov konania iba v prípade, ak právo na náhradu trov konania vznikne tomu účastníkovi, na strane ktorého v konaní vystupoval. Právnomu zástupcovi vedľajšieho účastníka teda patria trovy právneho zastúpenia za 1 úkon právnej služby podľa vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v platnom znení, a to za prevzatie a prípravu zastúpenia, o výške ktorých rozhodne samostatným uznesením vyšší súdny úradník po právoplatnosti uznesenia.

2. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Namietal nesprávne právne posúdenie veci, argumentujúc, že v danom prípade nemožno hovoriť o trovách účelne vynaložených na

uplatnenie alebo bránenie práva. Účelnosť je vlastnosť, ktorá sleduje naplnenie cieľa a opodstatnená je v prípade, že vychádza zo zákonných dôvodov a neprekračuje jej medze, pričom by mala byť posudzovaná pri každom úkone právnej služby samostatne. Nárok na náhradu trov právneho zastúpenia však nemožno priznať, ak sa určité procesné podanie nadbytočne opakuje bez uvedenia nových, procesne významných skutočností. Podania združenia sú abstraktné, všeobecné, bez znalosti prejednávanej veci s automaticky uplatňovanou nedôvodnou námietkou premlčania. Poukázal na rozhodnutia NS SR zo dňa 24.03.2015, sp. zn. 7 MCdo 15/2014 a zo dňa 19.03.2014, sp. zn. 6 Mcdo 5/2013 a uviedol, že právo na právnu pomoc a náhrada trov konania sú dve rozdielne veci, ktoré síce spolu súvisia, avšak nie sú neoddeliteľné. Právo na náhradu trov konania totiž závisí od iných predpokladov než možnosť nechať sa zastupovať advokátom; ak teda súd neprizná náhradu trov konania úspešnému účastníkovi, keď dospeje k záveru, že trovy nevynaložil účelne, nejde o porušenie práva na právnu pomoc. Vedľajší účastník sa preto mohol dať zastupovať v súdnom konaní advokátom, avšak trovy, ktoré vynaložil v tejto súvislosti, nemožno považovať za trovy účelné. Združenie na ochranu spotrebiteľa musí byť samé z podstaty svojej existencie schopné poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach, keďže jeho účelom je okrem iného kolektívna ochrana spotrebiteľov, zastupovanie spotrebiteľov v občianskom súdnom konaní a vstup do spotrebiteľských sporov v pozícii osobitného subjektu podľa § 95 ods. 1 CSP. Uviedol, že je zrejmé, že pred zaslaním oznámenia o vstupe do konania združenie nemá žiadnu vedomosť o prejednávanom prípade a len z označenia účastníkov konania usudzuje, že ide o spotrebiteľskú vec. Paušálny vstup združenie zastúpeného advokátom do konaní, v ktorých pre vstup nebol žiadny dôvod, iba zbytočne navyšuje trovy konania a navodzuje dojem, že účelom vstupu nebola ochrana práv spotrebiteľa, ale získanie finančných prostriedkov v podobe náhrady trov právneho zastúpenia. Žalobca má za to, že úmyslom zákonodarcu pri umožnení vstupu právnickej osoby do konania bolo umožniť kvalifikovanú ochranu spotrebiteľa priamo na ten účel zriadeným subjektom, ktoré budú spôsobilé poskytnúť spotrebiteľovi kvalifikovanú pomoc a ktoré budú v danej oblasti aj materiálne a personálne vybavené a taktiež odborne kompetentné. Nepriznaním náhrady trov konania súdom nedochádza k porušeniu základného práva na právnu pomoc a rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 2, 3 Ústavy SR, najmä keď trovy konania nie sú účelne vynaložené a nie sú ani v príčinnej súvislosti s procesným postojom združenia k predmetu konania. Žiadal, aby odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie zmenil tak, že združeniu náhradu trov konania neprizná. Zároveň si uplatnil trovy odvolacieho konania vo výške 33,52 eur s DPH.

3. Občianske združenie k odvolaniu k odvolaniu žalobcu uviedlo, že trovy konania, ktoré združeniu v predmetnom spore vznikli, boli výdavkami vynaloženými účelne. Poukázal na rozhodnutia odvolacích súdov v obdobných veciach, napr. uznesenie Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 8Co/360/2013 zo dňa 29.11.2013, uznesenie Krajského súdu v Žiline sp.zn. 6Co/327/2013 zo dňa 31.07.2013, ako aj rozhodnutie NS SR sp.zn. 2M Cdo 16/2008 zo dňa 29.10.2009, z ktorého vyplýva, že pre voľbu advokáta zákon neustanovuje žiadne obmedzenia, je teda len na účastníkovi, ktorého z advokátov zapísaných v zozname advokátov vedeného v Slovenskou advokátskou komorou si zvolí. Účelnosť trov vynaložených na právnu pomoc možno vo všeobecnosti odvodiť z čl. 47 ods. 2 Ústavy SR. Združenie má právo v súdnom konaní vystupovať proti dodávateľovi na základe princípu rovnosti zbraní. Poukázal ďalej na uznesenie NS SR, sp zn. 6 Cdo 181/2015 zo dňa 22.11.2016, kde sa uvádza, že na procesných právach a povinnostiach subjektu vystupujúceho v konaní (spore) ako vedľajší účastník nič nezmenila zmena právnej úpravy, spočívajúca v zrušení O.s.p. a v nadobudnutí účinnosti CSP od 1. júla 2016. Aj oznámenie určitého subjektu, že vstupuje do konania ako vedľajší účastník na žalujúcej alebo žalovanej strane, je totiž procesným úkonom, ktorého účinky - vznik vedľajšieho účastníctva - zostávajú v zmysle § 470 ods. 2 veta prvá CSP zachované. Iný výklad, podľa ktorého vedľajšie účastníctvo takéhoto subjektu účinnosťou CSP bez ďalšieho zaniklo, by odporoval ústavným zásadám ochrany nadobudnutých práv a ochrany legitímneho očakávania, vyplývajúcim z princípu právnej istoty ako jedného zo základných princípov právneho štátu. Z uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp zn. 13Co/649/2015 vyplýva, že združenie, ako bývalý vedľajší účastník konania, bude v ďalšom priebehu konania vystupovať ako právnická osoba s osobitnými procesnými právami v zmysle § 95 CSP. Navrhol, aby odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil a zaviazal žalobcu aj na náhradu trov odvolacieho konania.

4. Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 379 a 380 ods. 1 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdiť.

5. Podľa § 93 ods. 2, 4 veta prvá O.s.p., v znení účinnom do 30.06.2016, ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu. V konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník.

6. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

7. Podľa čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania, a to za podmienok ustanovených zákonom.

8. Trovy vynaložené účastníkom konania v spore musia byť v príčinnej súvislosti s jeho procesným postojom k predmetu konania. Ich vynaložením sa musí sledovať procesné presadzovanie uplatneného nároku alebo procesná ochrana proti takému tvrdenému nároku. Účelnosť sa v zásade dá stotožniť s nevyhnutnosťou alebo právnou možnosťou vynaloženia trov spojených s ústavne zaručeným právom na právnu pomoc v zmysle čl. 47 ods. 2 Ústavy SR a trovy právneho zastúpenia sa vo všeobecnosti za účelne vynaložené trovy považujú. Trovy potrebné na účelné vynaloženie alebo ochranu práva sa však nemôžu posudzovať ako celok, a to aj keď má účastník nárok na náhradu trov konania, pretože mal vo veci plný úspech, každý úkon alebo každé platenie trov treba posudzovať samostatne; to platí aj pre trovy právnej služby (Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 481/2015 zo 6. októbra 2015).

9. Z obsahu spisu mal odvolací súd preukázané, že zástupcovi občianskeho združenia (do 30.06.2016 vedľajšieho účastníka) vznikli trovy právneho zastúpenia, a to za prevzatie a prípravu zastúpenia v príčinnej súvislosti k predmetu konania a ich vynaložením presadzoval procesnú obranu proti tvrdenému nároku žalobcu.

10. Odvolací súd k námietke žalobcu, že sa nejednalo o účelne vynaložené trovy konania, uvádza, pojem „účelný“ je nevyhnuté chápať ako určitú poistku pred hradením nákladov nesúvisiacich s konaním, pred nadbytočnými či nadmernými nákladmi (napr. opakované uplatnenie náhrady za prevzatie a prípravu zastupovania, nepotrebné konzultácie s klientom atď.). Vzhľadom na ústavne zaručené právo na právnu pomoc nie je možné prostredníctvom uvedeného termínu (neúčelne vynaložené náklady konania) vymedziť kategóriu subjektov, ktorá by tak z hľadiska právneho zastúpenia mala odlišné postavenie, a tak jej de facto právo na zastúpenie advokátom v konaní upierať a z hľadiska ostatných účastníkov ju diskriminovať. Účastníka nie je možné sankcionovať tým, že mu nebude priznaná náhrada nákladov zodpovedajúca výške odmeny advokáta s tým, že sa mohol v konaní brániť sám. (Uznesenie Najvyššieho súdu SR z 29. septembra 2015, sp. zn. 4MCdo/16/2014).

11. Odvolací súd sa plne stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že ust. § 93 ods. 4 O. s. p., účinného do 30.06.2016, výslovne upravovalo, že vedľajší účastník má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník, z čoho možno vyvodiť len jeden záver, a to, že vedľajší účastník má jednak právo na právnu pomoc pred súdmi a samozrejme má i právo na náhradu trov konania, kam podľa ustanovenia § 137 ods. 1 O.s.p., účinného do 30.06.2016, bez akýchkoľvek pochybností patrí i náhrada trov právneho zastúpenia. Samozrejme, vedľajšiemu účastníkovi môže byť priznaná náhrada trov konania len v prípade, ak právo na náhradu trov konania vznikne tomu účastníkovi, na strane ktorého v konaní vystupoval.

12. Z týchto dôvodov odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

13. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP a v odvolacom konaní úspešnému občianskemu združeniu priznal nárok na ich náhradu v rozsahu 100%. O výške tejto náhrady rozhodne v zmysle ust. § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie.

14. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).